

Előfizetési díj:

Egész évre 8 Kor. Félévre
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
18 fill. többszöri hirdetésnél
14 fill.

Nyílt-tér petit sora 24 fill.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmintetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek, valamint a „Légrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Zalavármegye hódoló felirata.

Zalavármegye törvényhatósága folyó hó 10-én tartott bizottsági közgyűléséből felséges Urunk és apostoli Királyunk irányában hetvenedik születésnapja alkalmából alttvalói hódolatát a magyar kir. miniszterelnök útján a következő feliratban fejezte ki:

Nagyméltóságú m. kir. Miniszterelnök Ur!

Kegyelmes Urunk!

A magyar nemzet millióinak határtalan öröme nagy nemzeti ünneppé avatja Ő cs. és apostoli királyi Felségének, legkegyelmesebb urunknak hetvenedik születésnapját s az a törhetlen hűség, végtelen ragaszkodás és rajongó szeretet, amelyet felséges személye iránt minden honfi keble érez és amely szívünk, lelkünk mélyén birja kiapadhatlan forrását, imádásig hevülő erővel és lelkesedéssel nyilatkozik meg ez ünnepen.

Nemzeti ébredésünk nagy korszakának hajnalával esik össze ez a nap, melynek hetvenedik évfordulóját üljük. A hazánk felett örökös Gondviselés különös kegye nyilvánult ebben. Az küldte Őt, a nagy fejedelmet, e korszakban, hogy legyen Apostol, aki az emberiség és nemzeti nagy eszmék megvalósítására megérett és új életre kelő nemzetet az újjáalkotás és előrehaladás nagy munkájában vezérelje!

S valóban Apostola lett ő nemzetünknek! Ő árasztott nemes szíve jóságával és szeretete melegével fényt az első nemzeti fellendülésre következett borúra s Ő nyújtott reményt reménytelenségünkben; Ő adott lankadatlan tetterejével tápot gyengülő erőnknek; Ő keltett erős lelkével lelkesedést elcsüggedéseinkben! S Ő volt az, aki bölcsesége fényével és hajthatlan igazságérzetével a legválságosabb időkben is helyes utra, arra az utra vezérelt bennünket, amelyen az Ő szellemében tovább haladva, hazánk és nemzetünk boldogulását elérhették.

S az a korszak, amelyben Ő ül Magyarország trónján s Ő viseli szent Királyunk koronáját, az államalkotás után legfontosabb korszaka hazai történelmünknek: a nemzeti újjászületés korszaka az.

Sok nehéz megpróbáltatást és küzdelmet hozott ez a korszak Királyra és nemzetre egyaránt! De ezen megpróbáltatások és küzdelmek közt tündöklő csillagként felragyogott az Ő alkotmány hűsége és fenkölt szelleme s ez a esillag ősi szabadságunk, alkotmányunk biztosítása mellett az említett nagy eszmék diadalára, hazánk újjászületésére vezetett bennünket.

Szerencsés az az ország és nép, amelynek oly fejedelme van, mint Ő, aki hű űre az alkotmánynak, szabadságnak és nemzete érdekeinek; aki első a munkában; aki népei boldogításának szenteli egész életét; akinek nincs más vágya és öröme, mint népei boldogulását, megelégedését látni; aki megérti hű népét és együttérez azzal viszonytárság teljes multja minden örömeiben és fájdalmaiban, jelene küzdelmeiben és jövője reményeiben.

Az Ő élete ad példát minden időkre, minden népeknek és nemzeteknek arra, hogy a Korona és nemzet egyesülése és szétválászatlan-sága egyttal fűve is, jó és balsorsban egyaránt, mindkettőnek!

A Magasságbeli trónusa előtt leborulva, adunk hálát, hogy őt, az emberi és fejedelmi éreynyben tündöklő Királyt, adta fejedelmül nekünk s minden-napi imánkban foglalva drága nevét, szívünk, lelkünk mélyéből esdünk, hogy a Mindenható különös kegye és áldása lebegjen szüntelen felséges Királyunk, legkegyelmesebb urunk s a felséges Uralkodóház felett és Őt, drága hazánk javára, hű magyar népe örömeire és boldogságára még évek hosszú során keresztül szerencsésen és boldogan éltesse.

Mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy határtalan örömünk, hálánk, szeretetünk és alttvalói

hűségünk soha meg nem szűnő érzelmeit a magas Trón számolyánál tolmácsolni méltóztassék.

Zalavármegye törvényhatóságának 1900. évi szeptember hó 10-én tartott rendes közgyűléséből.

Megyei rendes közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága szeptember havi rendes közgyűlését a törvényhatósági bizottsági tagok szép számu részvétele mellett f. hó 10-én és folytatólag 11-én tartotta.

Elnöklő főispán a közgyűlést megnyitván, kegyelettel emlékezett meg arról a súlyos veáteségről, mely a magyar nemzetet boldogult Erzsébet királyné Ofelségének gyászos elhunytával ép két évvel ezelőtt érte s indítványozta, hogy a vármegye legmélyebb gyásának ezuttal is kifejezést adandó, a törvényhatósági közgyűlés restütelileg vegyen részt a d. e. 9 órakor tartandó gyászisteni tiszteleten.

A közgyűlés még meghatottsággal felállva hallgatta meg a főispánnak előterjesztését, melyet egyhangulag magévá tevén, a főispán vezetése mellett a gyászisteni tiszteletre ment, mely időre elnöklő főispán a közgyűlést felfüggesztette.

A felfüggesztett közgyűlésnek a megtartott gyászisteni tisztelet után való megnyitáskor a napirend előtt a közgyűlés a főispán indítványára elhatározta, hogy azon kezelet- és hódolatnál fogva, mely az egész magyar nemzet részéről koronás fejedelme iránt minden alkalommal oly őszintén megnyilatkozik, Zalavármegye közönsége alttvalói hódolatát és örömerzetét felséges királyunknak hetvenedik születésnapja alkalmából feliratilag fejezi ki.

Az alispáni jelentést, mely a közgyűlést megelőzőleg a bizottság tagjainak nyomtatásban megküldetett, a közgyűlés tudomásul vette.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban felszólt Koller István bizottsági tag s utalva arra a körülményre, hogy az alispáni jelentés szerint a vármegyei utadónál tetemes hátralékok vannak, melyek behajtásának elmulasztása az adózó közönségnek nagy hátrányára válik, indítványozta, hogy a vármegye alispánja utatisa a járási fősolgabírókat, hogy a behajtható utadót záros határidő alatt hajtassák be, míg a behajthatatlan tartozásokat jelentsék be, hogy azok törlése iránt a kellő intézkedés megtéttessék. A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

A „Zalamegye“ tárcája.

A férj.

Ott ülnek mind a hárman az állomásfőnök szobájában: Csermegi Zoltán, a főnök, Giza, a neje, meg vendégük: Kürti Sándor, ki most bucsuzóban volt.

Kürti Sándor gyermekora óta Zoltánnak intim barátja volt. Később az élet kéréhetetlen viszonyai elválasztatták őket; az egyik Budapesten maradt kis hivatalában, míg a másik, a vasuti tiszt, hol itt, hol amott, néhány hónapra, vagy évre ütötte fel sátorfáját. De baráti érzelmeik azért nem haltak ki sziveikből, sőt nem is gyöngültek. Ha Zoltán egy-két napra felkerült a fővárosba, nem mulasztotta el Sándort felkeresni és vele tölteni szabad óráit. Alig, hogy végtelenségtől, nőül vett egy szegény leányt, kit ismert Sándor is. Amióta saját tűzhelye volt, folyton nógatta Sándort, látogassa már meg s töltsé nála a vidéken azt a néhány heti szabadságot, melyben a bankja évenként részesítette. Mégis öt év mult el, míg Sándor egy szép nyári estén, Sz.-ben leszállt a venatról s három hétre beköltözött Csermegiékhez.

Ez volt aztán a meglepetés! Zoltán majd magán-kívül volt örömeiben. Osztozott ebben neje is, kit Sándor néma tisztelettel, kezesekkel közzöntött.

Most, hogy a bucsu percében együtt ültek a hivatalos szobában, melynek falát menetrendek és tabellák borították, az asszony elmélázott. Milyen gyorsan mult el ez a három hét! És milyen boldog volt ez idő alatt. Pedig nem történt közöttük semmi, épenséggel semmi. Talán nem is beszéltek egymással többet, vagy barátságosabban, mint tették volna, ha szívükben idegennek érezték volna magukat. Ámbár Sándor sejtette, hogy Gizusnak ő volt az ideálja és a nő is érezte, hogy a férfi megbocsájtotta neki, miért engedett szülői akaratának s kettőjük közül ahhoz ment nőül, aki korábban megkérhette, mert korábban volt biztos jövedelmező állása.

A szegény fiatal nő meglakolt gyöngeségeért, mert Zoltán, a férje, egész más ember volt, mint Zoltán az udvarló. Nem mintha nem szerette volna nejét, s nem halmozta volna el gyakraa szeretetével, gyöngédségével. De ezek csak rövid derült pillanatai voltak a hosszú napoknak, mikor Zoltán túlságba vitt pedantériájával és durva szóllásmódjával szinte agyonkinozta nejét, ki pedig, mióta gyermekágyában testileg teljesen megtört, nagy kiméretet igényelt. A nő összehasonlította a két férfit és ez összehasonlítás sok tekintetben férje hátrányára ütött ki, bár Zoltán modora vedégük jelenléte óta mintegy javult.

Sándor az egész idő alatt hallgatag volt és szomorú s lehetőleg kitért az elől, hogy Gizussal egyedül maradjon.

Pedig ez nem volt könnyű dolog, mert épen Zoltán volt az, aki ha hivatala nem engedte, hogy vendégével foglalkozzék, nejeire bizta mulattatását.

Zoltán észrevette, hogy barátját nyomja valami bánat, de hiába fürkészett, hogy vajjon mi az, hiába ajánlotta fel segítségét, ha netán pénzzel lehetne azt eligazítani, Sándor mindig kitérően felelt, hogy nincs semmi baja s hogy nem változott semmiben.

Végre elmúlt a három hét és Sándor utrakészen ült a házastársak közt az állomásfőnök hivatalos szobájában. A szolga bejött a kézi podgyászért, hogy bevigye a kupéba. Mert a személyvonat, mely Sándort a fővárosba viszi, már berobog az állomásra, csak bevárja a szemközt jövő gyorsvonatot, hogy annak érkezete után rögtön induljon. A fiatal ember szintén felkel és bucsuzni akar.

— Kár olyan nagyon sietned, mondja Zoltán, a gyorsvonat nyolc perccel késik. Csak nem fogod ez időt egyedül tölteni a kupében?

Sándor újra leül, szinte kedvetlenül, hogy még tovább kell időznie, míg Gizus férje szavait hálás pillantással fogadta. Zoltánt e pillantás meglepi s mindhármán szóltanul töltik az időt.

Mintha valami fojtó érzelm vizataraná a szavakat. Így maradnak, míg ott kinn megcsendül a jelzés,

hogy a vonat néhány perc mulva elhagyja az állomást Sándor hirtelen felkel, megszorítja a házastársak kezét és indul a kocs felé. Azonban Csermegiék nem úgy akarják eresztetni vendégüket. Követik őt a vonathoz, hol Zoltán előbb a kalauznak telkére köti, hogy gondoskodják barátja kényelméről. Aztán ő maga felszáll a kocsiba, hogy még utoljára bucsuzék Sándortól, őt megélelte és megcsókolta. Sándor engedi, de viszonzásából hiányzik az érzés melege, a lélek túlaradása. Mintha Zoltán valami szobrot ölelt volna.

Hallatszik a második csengetés. Zoltán leszáll és a kocs előtt látja nejét, ki sápadtan, megindultan irányítja szemét a vagon ablakára, mely mögött Sándor alakja még látható. A férj hozzálép és különös sejtlem támad a lelkében. Durván megfogja kezével a nőt és akkor észrevesz két, nagy könyecseppet, mely lassan legurul az arcán. Egy pillanat alatt megértett mindent.

— Te szereted ezt az embert?

A nő ijedten megrázkódik, de nem felel semmit.

Zoltán megszorítja neje karját, mintha szét akarná zuzni.

— A szeretőd! Megcsaltál vele! sziszegi a férfi dühösen.

— Nem igaz, ő nem szeretöm. De én szeretem őt, igen, szeretem.

Zoltán megtántorodott e vallomásra. A szeme egy pillanatra elvesztette látóképességét, mintha elfutotta volna valami vörösség, De csak egy pillanatra.

Aztán hirtelen elhatározással belekapaszkodott nejebe és vonszolni kezdte.

— Vigyázzatok! Vigyázzatok! kiáltották az állomás épület felül.

A gyorsvonat nagy dörejvel épen keresztül robogott a pályaudvaron. Zoltán csak vonszolja nejét, tovább elébe a vörös lámpának.

— Vigyázzatok! Vigyázzatok! kiáltják még mindig. De ők már nem hallják.

Másnap Sándor az újságban olvasta a rövid tragédia végét „Véletlen baleset“ cím alatt.

Koller István bizottsági tag indítványozza, hogy dr. Darányi Ignác földmivélségi miniszternek Párisban a földmivélségi congressuson tartott beszédeért a Pester Lloyd részéről történt méltatlan és indokolatlan támadása alkalmából — teljes bizalmát és elismerését fejezze ki a miniszter személye és működése iránt a vármegye közgyűlése; fejezze ki továbbá ezen igaztalan és sugalmazott támadás felett rosszaságát és megbotrányozását azzal, hogy a személye és állása ellen folyton működő aknamunkával szemben őt a vármegye közönsége osztatlanul minden időben és alkalommal támogatni kész s erről a határozatról őt értesítse. A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta s a közgyűlés határozatát felirat kíséretében küldi meg a miniszternek.

Ezután a közgyűlés áttért az elhalálozás folytán üresedésbe jött árvászeki ülnöki állásnak választás utján való betöltésére, mely célból megalakította a kijelölt bizottságot, amelynek tagjaivá a főispán Skublics Jenő, dr. Haudek Agoston és Bezeredy László bizottsági tagokat felkérte, a közgyűlés pedig Barcza László, Bogyay Máté és dr. Gyömörey Vince bizottsági tagokat megválasztotta. Együttal két szavazatszedő küldöttséget választott és pedig gróf Battyány József elnökle alatt Hertelendy József és dr. Dezsényi Árpád, továbbá Koller István elnökle alatt Szűcs Dezső és Anyos Kálmán törvényhatósági bizottsági tagokból s a kijelölt választmány működésének tartamára elnöklő főispán a gyűlést felfüggesztette.

A kijelölt választmány működését befejezve, elnöklő főispán a felfüggesztett közgyűlést megnyitja s előadja, hogy az árvászeki ülnöki állásra Ellmann Ödönt, Czebe Károlyt és Szatmáry Sándort jellette ki a kijelölt választmány. Husz tag írásban névszerint szavazást kérve, elnöklő főispán azt elre delte. A szavazáson Ellmann Ödön 101, Czebe Károly 47 szavazatot kapott s így 54 szavazattöbbséggel Ellmann Ödön megválasztott árvászeki ülnöknek elnökileg kimondott.

Az így üresedésbe jött árvászeki jegyzői állásra Pap Ferencet, ennek helyébe pedig Fangler Bélát választotta meg a közgyűlés közfelkiáltással, valamint az V-ik megyei aljegyzői állásra Bubits Tivadart.

Ezután a vármegye 1901-ik évi költségvetési tervezetét, valamint a törvényhatósági utadóalapot 1901—1902 évi költségelirányzatát a közgyűlés elfogadta s jóváhagyást végett a belügyminiszterhez való felterjesztését elhatározta.

A vármegyei tiszt-, segéd-, kezelő- és szolgáloményzet fizetésének rendezése tárgyában kiküldött bizottság javaslata, mely szerint az állami tisztviselők fizetésével szemben a legalsó fizetési fokot véve figyelembe s 5%-os, ötször ismétlődő ötödéves korpótletet véve számításba, évi 1¹⁰/₁₀₀ vármegyei pótdadó kivétele válnék szükségessé a nagy- és kisközségeknek, míg a rendezett tanácsú városoknál, melyek a járási fizetések felemeléséhez szükséges költségterhet viselésére nem kötelesek, 8¹⁰/₁₀₀-os vármegyei pótlék vétetnek ki, előterjesztve, a bizottság javaslata mellett szólaltak fel Hertelendy Ferenc, Fabiánics Gyula, Skublics Jenő, Györfly János, dr. Haudek Agoston, míg ellene Koller István és Szily Dezső bizottsági tagok, utóbbi oly irányú indítványt adván be, hogy a javaslat egyelőre hivattárba helyezessék s ha mégis belemegy a közgyűlés a fizetésrendezésnek pótlék utján való eszközésébe, úgy az a korpótlet mellőzésével történjék és évről-évre szavazza meg a közgyűlés. Dr. Háry István főorvospedig a járásorvosok érdekében emelt szót, kérve azok fizetésének évi 1300 koronában való megállapítását.

Erre elnöklő főispán szavazásra bocsájta a kérdést és pedig az ügyrend értelmében az állandó választmány javaslataira történt a szavazás. A közgyűlés 107 szavazattal 31 szavazat ellenében elfogadta egész terjedelmében az állandó választmány javaslatát a tisztviselők fizetésének korpótlettel kapcsolatban rendezése és e célra 1¹⁰/₁₀₀-os vármegyei pótdadónak kivétele tárgyában. Ezzel a határozattal Szily Dezső és dr. Háry István indítványai estek.

A belügyminiszternek rendelete a gyámpénztárak pénzkészletének a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló 1898. évi 23. t. c. alapján ezen hitelszövetkezetek ügyének előmozdítására és hitelgényei kielégítésére alkotott „Országos Központi Hitelszövetkezet”-nél leendő elhelyezése tárgyában és az „Országos Központi Hitelszövetkezet”-nek ugyanezen tárgyban a vármegye közönségéhez intézett kérelme előterjesztve, a közgyűlés jelenleg a kérelmet nem teljesítheti, azonban felhívja az árvászeket, hogy ha az új pénzkezelési szabályokat megalkotja, vegye fontolóra, nem lehetne-e szabályrendeletileg úgy az „Országos Központi Hitelszövetkezet”-et, mint az Agrár bankot oly pénzintezetekül kijelelni, ahol az árvatári pénzek egy része időről-időre elhelyezhető volna.

A vármegyei személyzet szaporítása és a helyiségek kibővítése tárgyában véleményes jelentéstétel végett a vármegye alispánjának elnökle alatt a vármegyei főjegyző, főügyész, főorvos, főszámvevő és Barcza László, Eperjesy Sándor, Hajlik István, dr. Haudek Agoston, Koller István és Skublics Jenő bizottsági tagokból álló bizottságot küldötte ki a közgyűlés.

A balaton-tavi gőzhajózási társulatnak a 10.000 korona segélyt a közgyűlés csak abban az esetben szavazza meg, ha a társulat a törvényhatóság által a f. évi februári és májusi közgyűlésén kikötött feltételeknek eleget tesz.

Káptalanfa község képviselőtestületének regale kötvény eladása tárgyában, a stréli körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületeinek a viharágyuk beszerzési költségeihez való hozzájárulás tárgyában, Baksa község képviselőtestületének az állami iskola létesítése tárgyában, Mura-Csány község képviselőtestületének a község szervezési szabályrendelet megváltoztatása tárgyában, Oporovacz község képviselőtestületének kölcsön felvétele tárgyában, Lipahöz és Kis-Palima község képviselőtestületének ingatlan szerzése tárgyában hozott határozatait a

közgyűlés jóváhagyta, ellenben Keszthely község képviselőtestületének közszégi ingatlan eladása tárgyában, továbbá Kerka-Kutas község képviselőtestületének a vásárhely-pénzszabályzat tárgyában hozott határozatát pótlás végett vissza küldi, míg Garaboncz és Karos község képviselőtestületének a fogyasztási és italdó utáni jutalek mikénti felhasználása tárgyában hozott határozatát megsemmisítette.

Balaton-Füred, Talián-Dörög, Pula, Hegyesd, Monostor-Apáti Kapos, Meszes-Győrök, Vonyarcz-Vashegy, Rezi, Gyenes-Diás, Szabar, Zala-Szent-Mihály, Eger rása, Nagy-Horváti, Szent-Márton, Ung-Jakabfa, Palkonya, Dióskál, Bucsú-Szent-László, B.-Szt.-Tamás, Hetés, Pölske, Perlak, Muravid, Szent Adorján, Erdőhát, Lasztonya, Marócz, F.-Szemenye, K.-Csernecz, Csehi, Csörnyeföld, A.-Szemenye, és Szent-Margita községek képviselőtestületének közszégi pótléknak behajthatatlanság címén leendő törlése iránt hozott határozatait a közgyűlés jóváhagyta.

A vármegye központi házának tatarozására szükséges költségeket a házi pénztári tartalékalap terhére a közgyűlés megszavazta.

Az állatorvosi közszolgálat államasításáról szóló 1900. évi 17. t. c. végrehajtása tárgyában érkezett földmivélségi rendelet előterjesztve, a közgyűlés felterjesztést tesz a miniszterhez, hogy mindegyik járásban egy-egy járási állatorvos alkalmazassék, valamint Zala-Egerszeg és Nagy-Kanizsa r. t. városokban, míg Tapolczán, tekintettel a járás nagy kiterjedésére és Csáktornay, tekintettel a határszélre, 2—2; továbbá a járási állatorvosok részére sem a központban, sem a járásban nem képes a megye hivatalos helyiséget adni.

A közgyűlés tudomásul vette, hogy az árvászek az elmúlt féltre a közös kamatlábat 4%-ban állapította meg.

A kereskedelemügyi miniszter a vármegyének az utalop terhére a Körmen—muraszombati vasut segelyezése tárgyában hozott határozatának jóváhagyását a vármegyéhez érkezett leirata szerint függőben tartotta.

Az ukki, karmacs, baki, zala-egerszegi, letenyei, csesztregi, belatinczi és alsó-domború választó kerületben egyes bizottsági állások részint elhalálozás, részint eltávozás folytán megüresedve, a közgyűlés a választás határnapjául november 6-át tűzte ki.

A fenéki hidvám tételeinek megállapítása tárgyában Somogy és Zalavármegyék részéről kiküldött bizottságok együttes javaslata előterjesztve, a közös bizottság javaslatahoz képest állapította meg a közgyűlés a hidvám tételeit.

Nagy-Kanizsa r. t. város képviselőtestületének ingatlan vétele tárgyában, Kis-Komárom képviselőtestületének a katonai előfogatok tárgyában, Simegh városnak 70.000 kor. kölcsön felvétele tárgyában, Légrad városnak a jegyző fizetésének felemelése tárgyában, Sárhida községnek a temetőben Erzsébet kereszt felállítására tárgyában, Lenti Szombathely községnek az iskola részére megfelelő terület átengedése tárgyában, Zala Apáti körjegyzőséghez tartozó községeknek a jegyző fizetésének felemelése tárgyában, Nagy-Kanizsa városának új közhízi állás szervezése és egyes hivatalnokok fizetésének felemelése tárgyában, Vonyarcz—Vashegy községnek ingatlan szerzése tárgyában, Vöcsköm községnek kisorolt 100 koronás kötvényének hova fordítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozatokat a törvényhatósági közgyűlés jóváhagyta.

A vármegyei árvászek az 1898. és 1899. évi gyámpénztári mérlegeket bemutatta s ezzel kapcsolatban a gyámpénztári tartalékalap mikénti rendezése céljából szükséges intézkedések javaslata hozatalára kiküldött bizottságnak véleményes jelentése terjesztett elő.

A bemutatott 1898. és 1899. évi gyámpénztári mérlegeket a közgyűlés azzal a kérelemmel terjesztte fel a belügyminiszterhez, hogy az 1896. évi számadásoknak újból való elkészítése alól a gyámpénztárt mentse fel, mert az 1897. évi számadás alapján visszamenőleg volnának elkészítendők s ma már, midőn az 1897. 1898. 1899. évi számadások az elszámolásokhoz csatolt kivonatokkal igazolva vannak s a jövőre nézve a biztos alap megvan, az 1896. évi számadások újból való elkészítésének gyakorlati értéke nem volna s e mellett a pénztárt és számvévséget más sürgős és fontos teendőik teljesítésétől vonni el.

Együttal felhívja a közgyűlés az árvászeket, hogy a letétek és előlegek leszámolását siettesse, a hátralekos közszégi árvatári követelések iránt indított perek befejezését szorgalmazza.

A májusi közgyűlés részéről elrendelt leszámolás az 1898. és 1899. évekre vonatkozólag befejeztve, ennek eredménye és a bemutatott mérlegek szerint a mérleg fedezeti oldalán felvett, a közszégi árvatáraktól átvett, részben behajtott alatt álló, legnagyobb részben azonban behajthatatlan követelések, amelyek összege 1899. év végén 161.241 frt 45 krt tett ki, az árvatárban kezelt értékek törvényszerű és reális fedezetét nem képezhetve, ezen követeléseknek a fedezetből való kihagyásával az 1899. évi mérleg 11.869 frt 34 kr. hiánnyal záródna, ezen kívül a f. év folyamán a tartalékalap terhére rendszeresített állások javadalmazása és egyéb kiadások fejében eddig kifizetett 9.358 frt 67 kr., a hiány tehát látszólag 21.228 frt 91 krt tesz ki. A fedezeti felvett közszégi árvatári követelésekből az 1899. és 1900. években oly tetemes összegek folytak be, hogy ezek a tartalékalapot illető 1900. évi kezelési díjak hozzáadásával a fenti hiányt nemcsak pótolják, hanem a tartalékalapot terhelő rendes kiadásokat is fedezik az 1900. évben. Amennyiben némi túlkadás mégis mutatkoznék, az 1901. évben esedékes való kezelési díjakból abban az esetben, ha a tartalékalap terhére 1901. januártól fogva minden kiadás beszüntetetik, visszatéríthető volna.

Felkéri a közgyűlés a belügyminisztert, hogy az árvatartalékalapból eddig viselt, összesen évi 25.520 koronát kitevő közigazgatási és gyámhatósági kiadásokat az állami dotatióba az 1901-ik évtől fogva felvenni szí-

veskedjék, mert a gyami tartalékalap terhére rendszeresített állások megszüntetése a közszolgálat tekintetéből káros következményekre vezetne, maga a vármegye törvényhatósága pedig a szóban forgó évi kiadás fedezésére semmi alappal sem rendelkezik. Együttal felkérte dr. Jankovich László gróf főispánt, hogy Csertán Károly alispán, Bogyay Máté és Hertelendy Ferenc országgyűlési képviselők, mint megyebizottsági tagokból álló küldöttséget a belügyminiszterhez vezetni sziveskedjék abból a célból, hogy a vármegye nevében küldöttségileg is kérjék a minisztertől a szóban forgó évi összegnek állami dotatióval való fedezését.

Ezen ügy tárgyalásának befejeztével Barcza László bizottsági tag, mint az árvatartalékalap állagának megállapítása céljából a f. évi májusi közgyűlés határozatából kiküldött bizottság egyik tagja, felszóltat és kijelentette, hogy — mint a fentiekből is kiderül — a hiba tulajdonképpen a mérleg felállításában volt, amennyiben midőn még az árvaárteket egyesítették, az árvatárnak az egyes községeknél kint levő követelése a mérlegben évről-évre, mint vagyon szerepeltek, holott azokból — mint köztudomásu — igen jelentékeny összeg az árvatárba soha be nem folyt, amely összegek végre a valóságban megfelelőleg a mérleg vagyon részéből töröltetve, ezek a törölt részek, valamint éveken keresztül a tartalékalap terhére a közgyűlés által a miniszter jóváhagyásával létesített közigazgatási és gyámhatósági tisztviselők fizetésére fordított évi összegek, a tartalékalapot egészen kimerítették; kijelentette, hogy a bizottság a visszaélésnek vagy a bünös mulasztásnak még csak nyomára sem talált és hogy hiány egyáltalán nincsen. A közgyűlés tagjai a való állapotot feltüntetve ezt a kijelentést megnyugvással és helyesléssel vették tudomásul.

Koller István bizottsági tagnak indítványára az ország vadállománya pusztításának megakadályozása céljából az 1883. évi XX. t. c. III. fejezete 9. szakasz g) pontjának törvényhozásilag oly módon való megváltoztatását javasolja a közgyűlés, hogy a vadászati tilalom a foglyokra is kiterjesztessék augusztus 15-ig s ennek keresztülvitele céljából az országgyűléshez kérvényt intéz.

A közigazgatási bizottság gyűlése.

A megyei közigazgatási bizottság szeptember havi gyűlést dr. Jankovich László gróf főispán elnökle alatt f. hó 11-én tartotta.

A megyei t. főorvosi jelentés, amelyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk, felolvasatván, a közigazgatási bizottság azt helyeslőleg vette tudomásul.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a kereskedelemügyi miniszter leiratát, mely szerint a mikosdi urodalom Endréd nevű majorjából a dunántúli h. é. vasut Zalabér állomásáig tervezett keskenyvágányu iparvágány felépítéséhez csak akkor adhatja meg az engedélyt, ha a tulajdonos úgy a vármegyétől, mint a dunántúli h. é. vasutaktól a szükséges területek átengedése nézve a szabályos nyilatkozatokat bemutatja.

Az alispáni hivatal megkeresésére a perlaki járásban három fahíd kijavítására 10.074 koronát a bizottság megszavazott.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint a miniszter jóváhagyta a perlaki második állami kisdudovda helyiségre és felszerelésére vonatkozó intézkedéseket; a harmadik óvónő kinevezése legközelebb megtörténik. — A melléki állami iskola megnyitását a miniszter január elsejére tűzte ki. — A Jánosfalva és Kristófalva községek részére emelendő állami iskola iskolaházának tervét és költségvetését a községek elkészítették s azok felülbírálsát végett áttették a vármegyei államépítészeti hivatalhoz. — Ezen időszakban megtekintette a csáktornyai állami tanítóképző intézetnél folytatott tett általános munkálatokat. — Megtekintette Dráva-Szent-Mihályon az állami iskola céljaira felajánlott bérhelyiséget. — Simeghen érkezett érdekeltekkel a gazdasági ismétlő iskolának fejlesztése ügyében. — Zala-Szent-Grothon a várossal, gondnoksággal és tantestülettel a legközelebb megnyitandó iparostanoniskola és gazdasági ismétlő iskola összes személye és dologi viszonyait megállapította. — Alsó-D mboruban személyesen tette felelőssé az előjárásigot és igazgatót az iskolázás szellemi sikere és dologi viszonyai ügyében a helyszínen tett intézkedések kellő végrehajtása iránt.

A lesencze-tomaji r. k., a szent-grothi polgárvárosi r. kath., a barabási községi és a nemes-tördeniczi községi iskoláknak államsegély elnyerése tárgyában beadott kérvényét pótlólag terjesztik fel a miniszterhez.

A kallosi s. kath., a tagyoni r. kath., nemes- és nagy-pécselyi ev. ref., a szent-békálai r. kath., a millei r. kath., a hetési r. kath., az ó-budavári r. kath., iskolák részére ötödéves korpótletot. a csapú és völgyi-falui községi iskoláknak államsegélyt utalt ki a miniszter, miről érdekelte közzégeket a rendelet másolatának kiadásával értesítik.

Brauner Alajos csáktornyai községi, Schaller Irén, Vaszary Kálmán, Juhász Antal, Oppenheim Katalin keszthelyi községi elemi iskolai tanítók illetve tanítónők megválasztását a bizottság megerősítette.

Balogh János szent-andrási tanító nyugdíját a miniszter 707 kor. 40 fillérben állapította meg, mihez a község 147 kor. 40 fillérrel tartozik járulni, miről a bizottság a községet a rendelet másolatával értesíti.

A zala-apáti iskolaszék elnöke az iskolaszéknek a tanító járandósága kiszolgáltatására illetve kivetésére vonatkozó határozata ellen felfolyamodván, a kir. tanfelügyelőt a bizottság felhívja, hogy nevezett iskolánál a járandóságok megváltására vonatkozó okmányt, nem különben a canonica visitatio ide vonatkozó rendelkezéseit szerezzék be s azok alapján javaslatát a legközelebbi üléshez terjeszse be.

A tanítói földek jövödelméről szerkesztett munkalát

a közgazdasági előadó jelentésével együtt a miniszterhez felterjesztették.

Az árvászéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál július végén hátralék volt, 6.062, augusztus hóban beérkezett 4.856 s így elintézés alá került 10.918 ügydarab, amelyből augusztusban elintéztek 4.297 darabot s így augusztus végén hátralékban maradt 6.621 ügydarab. Az irodánál július végén hátralék volt 1.142, augusztus hóban leírás végett kiadtak 4.297 darabot s így elintézés alá került 5.439 ügydarab, amelyből augusztus hóban leírtak és expedáltak 4.546 darabot s így augusztus végén hátralékban maradt 893 ügydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint augusztus hóban a vármegye területén egyenes adóban befolyt 505.886 kor. 57 fill. A f. évben januártól augusztus végéig befolyt 1.807.409 kor. 71 fill., a múlt évben 1.714.936 kor. 08 fill. s így a f. évben 92.473 kor. 63 fillérral több. A hátralék augusztus végén: 2.699.021 kor. 84 fill. egyenes adóban, 139.513 kor. 32 fill. hadmentességi díjban, 935.351 kor. 10 fill. bélyeg- és jogilletékben, 78.575 kor. 15 fill. fogyasztási és italadóknak, 31.708 kor. 35 fill. italmérségi illetékben vagyis összesen 3.907.886 kor. 08 fill., mely a múlt évi 4.119.115 kor. 33 fill. hátralékkal szemben 211.229 kor. 25 fill. apadást mutat. — Leírásba hoztak a folyó évben: a) egyenes adóban 179.538 kor. 15 fillért, hadmentességi díjban 6.654 kor. 92 fillért; fizetési halasztást 14 esetben adtak, ideiglenes házárdómentességet pedig 44 adózőnek. — A kataszteri nyilvántartásnál augusztusban egyesek 312, hivatalok 281 összesen 593 birtokváltozást jelentettek be, melyhez az előző 4.343-at hozzáadva, a f. évben 4.936 birtokváltozást jelentettek be; ebből kereszttul vezetettek 4866 esetet s így augusztus végén kereszttul vezetetlen maradt 70 eset. Augusztus hóban bejelentettek 18 phylloxera kárt, 4 szőlőjégverést és 3 árvíz kárt; a f. évben összesen 90 kárt jelentettek be.

Közegészségügy.

Dr. Hary István vármegyei t. főorvos a vármegye területén augusztus hónapban előfordult közegészségügyi állapotokról és egyéb, közegészségügyet érintőkről a következő jelentést terjesztette be a közgazdasági bizottság szeptemberi gyűléséhez:

Az időjárás a hónap elején és végén száraz és meleg volt, a hónap közepén azonban több csapadék fordult elő, hűvös éjjelekkel.

A felnőttek közegészségügyi állapota viszonyítva a múlt havihoz, még mindig elég kedvező, habár a hasiagymáz esetek száma az abban előfordultakhoz képest majdnem megháromszorozódott, de azok lefolyása jó s így aggodalomra ez ideig okot nem szolgáltat.

A gyermekek közegészségügyi állapota nem volt teljesen kielégítő, mert a heveny gyomor és bélhurut, ugyiszintén a roncsoló toroklob még nagyobb számban fordult elő s ehhez képest volt a halálozás is, addig a hőkhurut, ugyiszintén a vörös Nagy-Kanizsán járványosan lépett föl.

A fertőző bántalmak közül roncsoló toroklobban beteg volt 12, gyógyult 2, meghalt 9, ápolás alatt maradt 1; vörhenyben beteg volt 16, gyógyult 11, meghalt 5; kanyarban beteg volt 9, gyógyult 9; hasi agymázban beteg volt 23, gyógyult 6, ápolás alatt maradt 17; hőkhurutban beteg volt 46, gyógyult 16, meghalt 2, ápolás alatt maradt 28; vörösen beteg volt 19, gyógyult 7, ápolás alatt maradt 12; hólyagos himlőben beteg volt 1, gyógyult 1; vérhasban beteg volt 6, gyógyult 3, meghalt 3; bárányhimlőben beteg volt 1, gyógyult 1.

Legendri boncolat történt kétszer, az egyik esetben a halál legközelebbi oka volt vízbeesés folytán fulladás, a másiknál pedig szívvelhűdés, a szív elzsírosodása miatt. Külső hullaszemle előfordult 9, súlyos sérülésnek pedig 10 esetét jelentették be.

Ungyilkosságot 3 egyén követett el; ezek közül 2 (Mészáros Mária 14 éves gyömrői és Sándor Eszter monozsói) villót ittak; 1 (Bogyay Eszter) zánkai volt lakos magát felakasztotta.

Véletlen szerencsétlenség általi halál történt 3-szor és pedig 1-et (Gergely Gábor gyulakeszi lakost) a terhes székér agyonnyomta, 1. (Mura-Füreden egy ismeretlen nő) a Murába fult, 1-et pedig (Dani Ferencné Nagy-Kanizsán) a villám agyon sújtotta.

Elmekórnak egy esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát s a mennyiben az illető csendes beteg, házi ápolás alatt hagyták.

Hét évnél fiatalabb gyermekek gyógykezelését elmulasztották 43 esetben, a miatt az elsőfoku egészségügyi hatóság 11 elmarasztaló, és 21 felmentő végzést hozott. A többiekre nézve a megfelelő tárgyalás még folyamatban van.

Tanulmányi kirándulás a balatonmelleki szőlőtelepekre.

A zalavármegyei gazdasági egyesület által a f. hó 8. és 9-ére tervezett szőlészeti tanulmányut szép érdeklődés és nagyobb részt kedvező időjárás mellett ment végbe.

Nemcsak vármegyénk szőlősgazdáiból vettek benne számosan részt, hanem jöttek néhányan Vas megyéből — a muraszombati gazdakör tagjai közül — sőt egy részt vevő Nagy Gábor ur, ermelleki szőlőbirtokos, továbbá Szigeti ur Kecskemétről nem sajnálták a fáradságot s eljöttek e tőlük messze vidékre.

A kiindulás programmszerűen Keszthelyről történt kocsikon 8 1/2 órák reggel. Első állomás Nagy Aladár ur hercehegyi mintaszertűleg és lelkesedéssel kezelt szőlő birtokán tartatott, hol alkalma volt a kirándulóknak egy igen szép karban tartott 30 éves európai vágót is látni, mely már 13 év óta szénkénevezés által tartatik fenn,

holott időközben a szomszédos szőlők mind elpusztultak, de amerikai vesszőkkel ismét felújítva lettek.

Élvezet volt a gyönyörű természet látni, mely hogy nem mindennapi, bizonyítja a tulajdonos urnak azon reményisége, hogy 5 k. hold betelepített szőlő után 600 akó bort vár. Ez részben azonban már felújított szőlő is. A szeretettel, sőt szenvedélyvel és szakértelemmel kezelt szőlő azt a kívánságot ebresztette fel bennünk, hogy bár volna igen sok Nagy Aladárja a vármegyének.

A szívesen nyújtott és hamarosan elfogyasztott villásreggeli után utnak indult ismét a társaság Lesencze-Tomaj-felé, hol a tapolezai és sümégi járásokból szép számmal összegyűlt szőlősgazdák várták a társaságot gróf Deym szőlőjében.

A kirándulásnak egyik legérdekesebb tapasztalatai közé tartozott itten az uradalmi tisztartó, Virius Vince ur, által bemutatott új ojtási eljárás, mely Franciaországból kiindulva, hivatva lesz az egész szőlőművelésnek egy új lendületét adni. Röviden csak azt jegyezhetjük meg, hogy az amerikai simavesszők az új eljárás szerint nem földben, hanem ládákban lesznek gyökereztetve szénpor közé és kifőzött moha közé elpakolva, a midőn már európai ojtó galyakkal igen egyszerű módon pl. angol párosítással — beojtva lettek (kötözés nélkül). Rétegenkint elpakolva és 8/10 percents rézgalic oldattal megöntözve (hogy a penészbacillusok elpusztuljanak) ezen ládákban 15—18 napon át 24 fokos melegre fűtött kamrákban állanak a vesszők úgy, hogy a gyökérrész lefelé, a beojtott rész pedig felfelé álljon. Tizenöt napi ilyen kezelés után ki lesznek iltetve és — a mint a telepeken láttuk — igen szép sikerrel, mert jó kezelés mellett 80—90%-ja az ojtásoknak megfogamzik és már hasznavehető anyagot szolgáltat. A jövő év március havában egy tanfolyamot fog Virius ur tartani Lesencze-Tomajon és ez alkalommal szívesen lát mindenkit, a ki ezen új rendszerrel alaposan megismerkedni kíván. — (Vincellerek felkűldése e tanfolyamra igen ajánlatos leendő és csak elismeréssel tartozhatunk Virius urnak, ki nem rejti véka alá ezen újabb tanulmányt, mint a franciák, hanem közhasználatra bocsátja.)

A példásan és nagy szorgalommal kezelt uradalmi szőlőtelep megtekintése után Heitelendy Ferenc ur egy-letli elnök szőlészete lett meglátogatva, mely azonban ezidén sajnos a jégverés által tetemesen károsodott.

E nagy szőlőbirtok imponáns módon képviseli a szőlészetnek nagyban való üzemét és gyönyörű fekvése által is feltűnik.

Eljárva az idő, sietnünk kellett Tapoleza felé. Tapolezán egy izletes ebéd várt reánk, a mely Tratner vendéglőjében összpontosította a megszaporodott társaságot. Innen delután az állami vinczellér iskolát szemlélítettük meg, ahol Tus Antal vincz. képezdei igazgató ur, ki az egész uton a társaságot a legnagyobb gondnal kísérte és szakszerű magyarázataival és felvilágosításaival a kirándulást hasznossá tette, egy előadást tartott a szőlészet két ellenségéről, a phylloxeráról (leginkább ennek biológiai oldaláról) és a szőlőmolyról.

Az előadás után megtekintettük az állami szőlőtelepet Tapoleza város közelében, hol a szép anyatelepek és példásan kezelt vágók a szemlélőket igen kielégítették. Itt találkoztunk egy viharágyuval, melyet a telep védelmére állítottak fel. Utunk késő delutáni órákban Badaacsony kies vidékére vezetett, hol fáradtan este megérkeztünk. Vasárnap, azaz 9-én reggel, egy zuhogó eső ebresztett fel bennünket, mely rossz előjelet képezett a hátralevő program betartására nézve.

Nem is tekinthetjük meg a szőlőket e délelőtt, mert csak a cserepérség időben megkezdett viharágyu verseny befejeztével derült ki az ég és ezután ismét kedvezett az idő. — Többen a kirándulók közül — kik a versenyen elfoglalva nem voltak — ez idő alatt megtekintették a herceg Eszterházy-féle nagy kiterjedésű szőlőt, hol bámulták az óriási termést és örültek a szép, szakszerű kezelésnek.

E közben megtartották a viharágyuverseny, a melyre megjelentek a következő gyárosok: 1. Farkas és Faragó két viharágyuval; 2. Emmerling egy viharágyuval; 3. Fehér Ferenc egy hatlövétő forgó-viharágyuval; 4. Lorber József sachsenfeldi gyáros két viharágyuval; 5. Greinitz gyára egy mozsár rendszerű viharágyuval.

A bíráló bizottság az egyletli elnök ur elnökléte alatt a következő tagokból állott: Raun Oszkár a m. kir. országos meteorológiai intézet I. assistense, Tus Antal igazgató mindkettő mint a földművelési miniszterium ki-küldöttei, Maghetti Géza herceg Eszterházy urad. felügyelője, Takács István, a muraszombati gazdakör titkára, Malatinszky Ferenc egyletli tag, Ulicsny Károly a csáktornyai kerület borászati felügyelője, Handlery Gusztáv tapolezai szőlőbirtokos és Gruner Lajos az egylet titkára.

A bíráló részletesen és szakszerűen történt (pointrozás utján) a következő pontozatok figyelmébe vétele mellett: 1. az anyag minősége; 2. a szerkezet egyszerűsége; 3. a viharágyu magtartása tekintettel a robbanás által előidézett hőfokra; 4. könnyű kezelhetőség és a kezelőszemélyzet biztonsága; 5. az ágyu magtartása zuhogó záporal szemben; 6. hatás másodpercenként (mennyi ideig hallható a dörrenés, ehhez viszonyítva a hanghullámok felhatolása a magasba); 7. a 'ópor mennyisége a hatáshoz irányítva; 8. a lövet ára; 9. a viharágyu beszerzési ára.

A bíráló a következő eredménnyel végződött: Első díjakat, diszokleveleket nyrték: Faragó budapesti, és Lorber sachsenfeldi gyáros ágyui. Elismerő oklevelet; az Emmerling féle viharágyu. Dícséretet nyert: Fehér Ferenc budapesti gyáros a forgató viharágyuja szerkesztésénél követett eszméért. Ágyujának közelebbi bírálatába azonban a bizottság csupán azon okból nem bocsájtkozott, mert annak anyaga műszakilag kipróbálva még nem lett.

Greinitz mozsárágyuját díjazandónak nem tartotta a bizottság, mert ennek kezelhetősége — tekintettel a többi ágyuk rendszerére — nehézkes. — Az árakra úzve

megemlítjük, hogy Faragó 115 frtért adja ágyuját, Lorber a 200 mm. csővel ellátott ágyuját 57 frt., a 400 mm. kúrttel ellátott ágyút 76 frtért, Emmerling 22 frtért, Fehér Ferenc 120 frtért a forgó ágyút. Egy lövet belekerül Faragónál 6 krajcárba, Fehérnél 6 krajcárba, Lorbernél a kisebb kúrttel ellátott ágyujánál 4 1/2 krajcár, a nagyobbik ágyujánál 7 1/2 kr.; Emmerlingnél 12 krajcár egy lövet, mely nem puskaporból áll, hanem 3 1/2 deka pyrolitból.

Utóbbinak az a nagy előnye, hogy még a vízben is explodál, a legnagyobb záporban is használható és igen egyszerűen kezelhető. — Az ágyunak beszerzési ára is igen csekély: Hátrányban van azonban a hatás dolgában. A dörrenés csak 8—9 másodpercig hallható, a többi ágyu azonban 13—15, sőt 17 1/2 másodpercig is, mely 3200—4800 méter magasságnak megfelelő.

A díjazás kihirdetése után egy izletes ebéd a Hableány szállodában befejezte a badaacsonyi tartózkodást.

Az ebéd folyama alatt sikerült felköszöntést és köszöntőt mondott Hertelendy Ferenc egyletli elnök ur a résztvevő kirándulóknak és a földművelésügyi miniszterium kiküldötteire, míg az egyletli titkár a megjelent viharágyu gyárosokat éltette. Szigeti kecskeméti birtokos poharat emelt Hertelendy elnökre stb. stb.

A versenyre gróf Széchenyi Imre somogyi nagybirtokos is átrándult a somogyi partról és részt vett az ebédben.

Pont 2 órák vettünk búcsút Badaacsony kies vidékétől, mert a „Helka“ hajó türelmetlenül betartotta a pontos járását, — és vitt bennünket Rév-Fülöp szelid dombjai felé.

Az idő az ágyuzás után felderült, és ezután ki is tartott egészen estig.

Badaacsonyban elbucstunk a parton visszamaradt utitársaktól, kik visszasiettek otthonukba.

A rév-fülöpi parton még szép és gyönyörűen kezelt szőlők vártak bennünk.

Meglátogattuk Engelbrecht borászati felügyelő, Hirsch Lipót tapolezai birtokos és végre Tus Antal igazgató urak példás és ritka szakszerűségei kezelt szőlőbirtokait, hol örömmel tapasztalhattuk azon jelenséget, hogy kitartás, munka és értelem mily magas fokra emelheti a szőlőt még annyi veszedelem dacára is, mint a mennyi szőlőinket évről évre fenyegeti.

A ki 6—7 évvel ezelőtt látta a Balaton zalai partjait — a phylloxera kiméletlen pusztításai közepette — és látja most ismét, az elismeréssel tartozik azon intéző kezdek és azon értelmes szőlősgazdák iránt, kik csalódást, fáradságot, pénzt nem kimélték, a balatonparti szőlőszetet oly előkelő posztóra emelték.

Egy külön hajó vitt bennünket este felé át Boglárára, a honnan ki is saját otthonába sietett, — az apostolok oszlása azonban még csak Kanizsán következett be,

A kirándulás sikerült és ezzel meglehetünk nyugtatva.

G. L.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Gyászmise Erzsébet királynéért. F. hó 10-én volt második évfordulója annak a szomorú napnak, amelyen a magyar nép bálványá, Erzsébet királyné O felsége, oly tragikus véget ért. A szombathelyi egyházmegyében e napra elrendelt gyásztisztelet városunkban d. e. 9 órák volt, amelyre megjelent a vármegye tisztikara élén dr. Jankovich László gróf főispánnal, nagy számban az azon napon tartott megyegyűlésre megjelent bizottsági tagok, a honvédszár tisztikar, a különböző hatóságok, testületek, városi tisztviselői kar a képviselőtestülettel, az összes tanintézetek növendékei tantestületeik vezetései mellett s óriási közönség, amely a templomot egészen megtöltötte. A templom hajójában volt felállítva a katalok körülveve számos égő gyertyával. A gyásztiszteletet Kun Vilmos főgymnasiumi hittanár tartotta a káplánok segédlete mellett. — A szomorú nap évfordulója alkalmából az összes hivatalos épületeken fekete zászlók lengtek.

Aranymise. F. hó 9-én Mária napján tartotta Varga Tamás nyugalmazott gyömrői plebános, aranymiséjét Gyömrőn, ahol 36 évet töltött buzgó lelkipásztori működésében. A gyömrőiek a nyugalomba Gógánfára költöztek szép emlékü plebánosukat fényes fogadtatásban részesítették. Az aranymisénél a manuductori teendőket Ley József tapolezai plebános, szentszéki ülnök teljesítette, míg a hivatalt könnyéig megindított alkalmi egyházi szónoklatot Vida János sümégi káplán tartotta. Mise után a díszes vendégsereg Gógánfára ment, ahol Gyömőrey Gáspár földbirtokos, a jubiliás régi barátja, az ünnepelt jó öreg lelkész tiszteletére gazdag és fényes lakomát adott, amelyen számos lelkes felköszöntőkben éltették az ünnepeltet, valamint a vendégszerető házigazdát.

Vármegyei kinevezés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága szeptemberi közgyűlésén helyeslőleg tudomásul vette a vármegye főispánjának abbeli jelentését, hogy törvényadta jogánál fogva dr. Hanny Ödön keszthelyi járásorvost tiszteletbeli főorvossá, dr. Józsa Fábrián alsó-lendvai körorvost pedig tiszteletbeli járásorvossá nevezte ki.

Bírói kinevezés. O felsége a király Lajpczig Antal a pécsi ítélő táblához berendelt bírósági aljegyzőt a nagykanizsai járásbíróvá albiróvá nevezte ki.

Zászló vednök. A nagy-kanizsai általános munkásképző egyesület, mely legközelebb tartja zászlóavatási ünnepélyét, felkérte dr. Jankovich László gróf főispánt, hogy a zászlóvednökséget sziveskedjék elfogadni. Főispánunk a vednökséget elfogadta, amely hirt az egyesületi tagok nagy örömmel fogadták.

Pénzügyi kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Szommer István csáktornyai adóhivatali II. osztályú pénztárnokot a szegedi m. kir. adóhivatalhoz I-ső osztályú pénztárnokká, továbbá Czövek István szarvasi adóhivatali

ellenőrt a esáktornyai adóhivatalhoz II-od osztályu pénz-tárnokká nevezte ki.

Szobor szentelés. Bedő Vendel városi képviselő a Hegyi utca és Uj utca sarkán levő telkén Vendel szobrát állíttatta fel. A szobor felszentelése f. hó 9-én volt. A nagy mise befejeztével a közönség a templomból körmenetben vonult ki; a felszentelést Balaton József apát plebános végezte, míg a helyszínén az alkalmi szent beszédet Németh Géza segédlelkész tartotta.

A veszprémi egyházmegyében a megyés püspök Ley József tapolezai plebánost szentszéki ülnökké nevezte ki, Weber János Vince nagy-kanizsai segédlelkész a csokonyai plebános mellé kisegítőül rendelte, dr. Ott Mihályt, a római Collegium Germanico-Hungaricum végzett növendékét, Felső Örsre, Czigány Pált Karádról Kaposvárra küldötte segédlelkézi minőségben.

Zászlószeg megváltása címén Skublics Gizella, Skublics Irén, Skublics Lenke urhölgyek 6 koronát, nagys. Inkey László ur 4 koronát s Heigly János kádár ur 2 koronát volt szíves adományozni, mely nemes szívű adományért hálás köszönetét fejezi ki az ipartestület elnöksége.

Érettségi vizsgálat. A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolánál a szeptemberi pótló és javító érettségi vizsgálatok írásbeli része f. hó 11-én kezdődött és tart f. hó 18-ig bezárólag, míg a szóbeli érettségi vizsgálat f. hó 19-én lesz.

A sümegi közbirtokosság f. hó 2-án Pozsonyi József városbíró elnöke alatt értekezletet tartott, amelyen kijelentették abbéli óhajukat, hogy a legelő tulajdonjoga a városról a közbirtokosságra irassék át, melynek alapján szükségessé vált a városképviselőtestületével való tárgyalás, amelyre az értekezlet kebeléből egy bizottságot küldött ki.

Önképzőkori választó közgyűlés. A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskola »Kisfaludy Önképzőkör-e« az 1900/1-ik iskola évre tisztválasztó közgyűlését Kiss Lajos önképzőkori elnök elnöke alatt f. hó 10-én tartotta a következő eredménnyel: Holzer Lajos felső o. tanuló a kör alelnöke és a bíráló gyűlés elnöke, Isztl Zsigmond felső o. tanuló főjegyző és titkár, Ruzsinszky Lajos felső o. tanuló főkönyvtáros, Bass Károly középső o. tanuló I. aljegyző, Baan Ernő alsó o. tanuló II-od aljegyző, Lövi Samu középső o. tanuló I. alkönyvtáros, Goldring Salamon alsó o. tanuló II. alkönyvtáros. Bíráló tagok: Kovács János és Weisz Adolf felső o., Engel Lajos, Tkálsecs Lajos, Schmidhofer György középső o., Kulcsár József, Török Gyula alsó o. tanuló.

A Lendva és mellékölyainak tisztogatása. A vármegye alispánja a Lendva patak és összes mellék vízének — ádorványi csatorna, Kebele, Bakonicsza, radamosi csatorna, Feketeér (Cserna), Csernecz, Libenicsza, zsidahégyi, bagonyai és szárahégyi vízfolyás — tisztogatását elrendelte a vízjogi törvény 40 §-a alapján, mivel az érdekelték társulatát alakulni nem voltak hajlandók. A munkát mintegy 442 559 köbméter földmozgósítást igényel s az összes költséget 300.000 koronára irányozták elő, mely összeget az érdekelték viseli. Az érdekelt terület nagysága 13.504 kat. hold s így egy kat. holdra 22 kor. 16 fillér költség esik. Az érdekeltékbe bevont terület a következő községek között oszlik meg: Kis-Csernecz, Kerka-Szent-Király, Dobri, K.-Szt.-Miklós, Lendva-Ujfalú, Pince- Völgyfalú, Csente, Petesháza, Alsó-Lendva, A.-Lendvalakos, Felső-Lendvalakos, Gyertyános, Kóth, Kapeza, Hoticza, Hosszúfalú, Hidvég, Bánuta, Radamos, Kis-Palina, Zorkóháza, Brezovicza, Turnischa, Dobronak, Strelec, Tlőcz, Renkőcz, Gánicsa, Zala-Iváncz, Bagonya és Göntérháza összesen 32 község. A munkát fogantatásával az alsó-lendvai járás főszolgabíráját bízták meg, ki mellé véleményező bizottságként kijelölték a felsorolt községek mindenkor bíráját s a herceg Esterházy és a gróf Zichy Agost-féle uradalmak képviselőit. A munkálatok a fenti határozat jogerőre emelkedésétől számított 3 év alatt a szombathelyi kulturmérnöki hivatal műszaki vezetésével hajlandók végre. — Remélhető, hogy e nagy fontos águ és nagy horderejű munkálatot, mely az egész vidék közgazdasági és közegészségügyi viszonyait alaposan megfogja változtatni, az érdekelték minél előbb a kivitel stádiójába fogják juttatni.

Uj körjegyző. Pákai körjegyzővé Kukorely Ferenc okleveles jegyzőt választották meg.

A bottornyai vásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Bottornyan a f. évi szeptember hó 24-ére eső országos vásár ebben az évben kivételosen f. évi szeptember hó 17-én tartassék meg.

Vasutügy. Weisz Oszkár mérnök szombathelyi lakosnak kérelmére a keszthely—balaton-szent-györgyi h. é. vasut Keszthely állomásától Hévíz fürdőig vezetendő keskeny vágányu, gőzmozdonyu vasut vonalra, valamint az előbbi vonalból Keszthely város belterületén, az Andrássy téren kiágazó és a Balaton partjágig vezetendő lóvasútra 1899 évben kiadott előmunkálati engedély érvényét szabványos nyomtávu villamos vasut tervezésére való kiterjesztés mellett a lejárattól számítandó egy év tartamára a kereskedelemügyi miniszter meghosszabbította.

Díjszabály jóváhagyása. Nova községnek a piaci helypenzokról alkotott díjszabályzatát a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta.

Vásár elhalasztás. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Nován, a folyó évi szeptember hó 24-ére eső országos vásár ez évben kivételosen f. évi október hó 1-én tartassék meg.

Névváltoztatás. Pietsch Jakob nagy-kanizsai lakos vezetéknevének „Pongrácz”-ra kért átváltoztatását a belügy-miniszter megengedte.

Furcsa gyermekhalál. Kobra Vince és neje Loncsár Mária molnári lakosoknak István nevű 5 hetes gyermeke f. hó 7 és 8-iki éjjelen hirtelen elhalálozott s mivel alapos gyanu merült fel arra nézve, hogy a gyermeket anyja alvasközben agyonnyomta, a megtartott orvosrendőri vizsgálatról felvett jegyzőkönyvet a letenyei kir. jbirósághoz áttették.

Véres szerelmi dráma játszódott le f. hó 10-én reggel 5 óra tájban Tapolezán a »Balaton« kávéház egyik helyiségében. Farkas József pincér jó ideje szerelmi viszonyban volt Pickermann Lóri nevű, keszthelyi illetőségű, 23 éves leánnyal, aki az utóbbi időben szomorúan tapasztalta imádjottjának elhidegülését. Effeletti elkeseredésében a mondott napon korán reggel belopódzott az alvó Farkashoz és rásütötte a vele vitt fegyvert, azután pedig önmaga ellen irányozta. A leány sebe könnyebb, de a hűtlen pincéré életveszélyes.

Ajánlati tárgyalás lesz a m. kir. honvédsapatok élelemszükségleteinek biztosítása tárgyában. A bennünket közvetlenül érdeklő Nagy-Kanizsán lesz október hó 12-én délelőtt 10 órakor a m. kir. nagy-kanizsai 20-ik honvéd gyalogezred kezelő irodájában a Nagy-Kanizsán és Környemen székelt zászlóalj kenyér és zab-szükségleteinek biztosítása végett

A tóka. Csonovics Teréz cserszegtomaji lakos Mária nevű 2 éves gyermeke f. hó 9-én délután 6 óra tájban Szabó János ugyanottani lakos vizfogó gödrébe esett és belefullt.

Megis halt. Rácz István szentbékálai lakos Kis-Örs-hegyen Borbély József szőlőjében f. hó 6-án magát felakasztotta

Halálos bkviaadal. Nagy József kis-apáti gazdát, Czendes József tapolezai ügyvéd cselédjét, f. hó 6-án gazdájának tenyészikájára agyonpirota.

Boldogfa községben bucsu volt s amint már ilyenkor szokás, Bödi István és Vajda Károly a Mándler József kocsmájában iddógtak s mint ilyenkor szokás, össze is veszték; ekközben, mint már ilyenkor szokás, vagy az üveg repül, vagy a bot suhint, vagy a kés hasít, — most a Bödi kése hasított bele a Vajda oldalbördájába. — A csendőrség pedig feljelentette a falusbíró, amiért ez nem jelentette az esetet, úgy hogy a csendőrség is csak három nap múlva s ekkor is csak magán uton véletlenül jött az eseménynek tudomására.

Mi okvetlen szükséges minden hölgynek? Szép, tiszta, üde arcbőr! Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon elismert és kedvelt Margit krém használata által érhető el. E teljesen ártalmatlan, törvényesen védett arckenőcs, mely sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arc mindenemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal rózsás színt ad, Kapható a készítőnél, Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona.

Hat ember. Hat ember biztosított egy váltót, mégis elveszett. Elveszett egy szegény falusi embernek egy néhány forintból szülő váltója, melyen épen hatan voltak alárva. A váltó aztán megkerült. Mindössze mi érdekes hát ebben a dologban? Az elveszés vagy a megtalálás? Egyik sem inkább nevezetes: vagy a bizalmatlanság és megbízhatatlanság erkölcsének szegénysége, vagy a szegénység erkölcsének megbízhatatlansága.

A ki olyan penzestárczát ve ztett el, amelyikben pénz is van, menjen el a rendőrséghez, ott megtalálja pénzével együtt, ha a csalhatatlan jeleket igazolja.

Az arany gyűrű. Régen csak a király kisasszonyoknak volt arany gyűrűjük, most már Schwarz Simonasztalos legénynek is aranygyűrűje van, azaz hogy volt, de már nincs, mert ellopták tőle s most a rendőrséget hajszolja, hogy keressék meg a kékköves aranygyűrűt, pedig aranygyűrűben nehezen lehet gyalulni

A mária-celli gyomorcsöppek kipróbált, kitűnő és sikeres hatásukért nagy keresetnek örvendenek gyomor-egységnek. Ezeket a csöppeket egy híres vény után készítik és minden gyógyszerertárban kaphatók. Vásárlásnál ügyelni kell a lapunk hirdetés részében látható védőjegyre, amelylyel a valódi mária-celli gyomorcsöppeket a csomagolásnál ellátják.

A kisasszonynapi országos vásár szép időben elég nagy érdeklődéssel ment végbe, sőt a baromvásár téren igen nagy zsúfoltság és tolongás volt, döföldöttek az állatok, settenkediek a zsebmetszők s nem egy embernek elveszett a tarisznyája örökre. A tér kicsinynek bizonyult s nagyítását sürgeti a kényszer. 2088 drb. állatot adtak el.

Tyukjárvány. Sertésvészt hallunk, látunk eleget, de hogy a tyukok is pestisbe eszenek, a ritkábbak közé tartozik. Bakon kiűtött a tyukvész s ezért a falut zár alá helyezték, a tikászoknak pedig nem szabad, hogy a faluba menjenek.

Öt árva. Özv. Márton József ebergényi lakos szegény ember volt, ráadásul öt gyermekkel s a gyermekek anyját elvesztette, maga pedig szegény módra napszámmal kereste kenyerét e hónap 10-ig. Ekkor Andrásbidán egyik urodalomban, hol arató gazda volt; amint a lajtorján ment fel a padlásra, véletlenül lecsuszott s olyan veszedelmes ütést kapott, hogy belehalt.

Visszakerült. Volt szó már arról a szegény elmebajos asszonyról, aki Fernekágról világgá ment s több héttig nem tudtak róla. Most hazahozták Fernekágra szegény Takács Katát Bécsujhelyről, a hová elvándorolt volt.

Az ország dolga.

A magyar koronához tartozó állami pénztárak kimutatása szerint áprilistól júniusig a bevétel 225 millió 362.509 korona, kiadás pedig 244 millió 349.812 kor.; s így e második évnegyed háztartása majdnem 19 millió korona deficizzel járt. Az első negyedben 51 millió korona hiánnyal együtt az első félévben több mint hetven millió koronával volt több a kiadás, mint a bevétel. Az aratás utáni félévben már kedvezőbb arányt várnak az ország főgazdái. — A kormány támogatása mellett felsőmagyarországon társadalmi akció folyik a kivándorlás korlátozására, mert a rendőri intézkedések tehetetlenek voltak a kivándorlással szemben. — Ezen a héten több képviselő tartott választói előtt beszámolót, így Weisz Berthold a székföldi Barothban, gróf Apponyi Jászberényben, Molnár János apát-plebános az eszterházi kerület-

ben, dr. Hajdu József a kun-szent-mártoni kerületben. — Széll Kálmán miniszterelnök a ráfóti időzés és a bécsi kihallgatás után Budapestre érkezett, hogy elnököljön a minisztertanácsban, hol az 1901. évi költségvetésről volt szó, melyet már október elején a ház elé terjesztenek. — Hegedüs miniszter most látogatja a párisi világiállítást, Darányi földmívelésügyi miniszternek azért a párisi pohárköszöntőért s a Pestér Lloyd támadásáért Zalavármegye is bizalmat szavazott a héten s Vasvármegye gazdasági egyesülete disztagiának választotta. — Stadler nevű szerajevói érsek egy banketten azt óhajtotta, hogy Bosznia egyesítessék Horvátországgal. A király öfelsége a kabinetirodájá utján azt üzenté az érseknek, hogy a szentszék ne foglalkozék politikai dolgokkal; s így ez az üzenet nagy dorgolás számba megy. — Dr. Takács Zoltán a véderövíta idején nagyveszű ifjú szónok s a fiataliságnak bámult vezére volt, dicsőítő verset is írtak róla, ezen a héten pedig elfogták, mert egy országos bankóhamisító szövetségnek a fejedelmévé küzdötte fel magát.

Selyem-mennyasszony-ruba 10 ftt 50 krtól

feljebb — 14 méter! póstaber és vámmentesen szállítva! Mintak postafordultával küldetnek; különben fekete, fehér és színes »Henneberg-selyem« 45 krtól 14 ftt 65 krig méterenkint.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k.) udvari szállító) Zürichben.

Nyilt-tér.

Nyilatkozat

Tudomásomra jutott, hogy egy Zolner Jenő nevezetű, jánosházi születésű, középiskolai tanuló az összes hazai közép és felső iskolákból kizárattott, amely felsőbb hatósági rendelet hivatalos alakban közzé is tétetett.

Alulírott Zolner Jenő, magam is jánosházi születésű, jánosházi lakos, közép iskolát végzett, Zolner Ferenc jánosházi fa- és gabonakereskedő fia lévén, kijelentem, hogy a kizárt tanulóval nem vagyok ugyanazonos személy.

Zolner Jenő

a budapesti m. kir. áll. felső ipariskolát végzett tanuló, jánosházi lakos.

Keresek megvételre

kézpénz fizetés mellett egy, a Zala-Balatonvidéken 500 holdig terjedő szép, házilag kezelt

BIRTOKOT.

Kényelmes urilak, nagyobb árnyaskert és megfelelő gazdasági épületek, feltétel Velencei Zsigmond Budapesten VII, Dohány-u. 68.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Nagyvendéglő-átadás.

A vasvári (Vasmegeye)

nagyvendéglő,

vagyis

„Zöldfa“=szálloda

1901. január 1-től három egymásután

következő évre

bérbe adatik,

esetleg örök áron is eladatik.

A nagyvendéglőben van étterem, kávéház, bormérői helyiségek, az emeleten kaszinó, szállószobák és kényelmes vendéglős-lakás, ugyszintén az udvaron fődött tekepálya, pincék, istállók és kocsiszin.

A bérleti és eladási feltételek meg-tudhatók:

özv. Zsilinszky Ödönnénél és dr. Markovits Sándor urnál Vasvárott.

Brady
Máriaczei
gyomorcsépek

Ügyelni kell a védjegyre!

nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetlen és általánosan ismeretes házi- és népszerű étvágytalanság, gyomorbetegség, zúzó lehelet, fel-fújtság, savanyú felbőgös, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgöres és székrekedés ellen. Hathatós gyógyszer fejfájás ellen, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhetésnél, étel- és italokkal, giliszták, májbajok ellen.

Emlitett bajoknál a *Brady-féle* Máriaczei gyomorcsépek évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Tessék a vételnél határozottan *Brady-féle* Máriaczei gyomorcsépet kérni és ügyelni a fenti védjegyre és *aldárásra*, valamint arra, hogy a régi hírű, valódi Brady-féle Máriaczei gyomorcsépből *egy üveg 40 kr.* nagy üveg 70 kr-ba kerül, míg a hamis, utánzott és csekély értékű olcsóbb, jelenleg 35 kr.

Központi szétküldés
gyógyszertára Bécsben a Magyar Királyhoz I. Fleischmarkt 7.
Kapható minden gyógyszerárban.

Brady Károly
Török József
gyógyszertára Budapest, VI Király-u. 12.

ad. 5242. sz. P. 900.

Hirdetmény.

Tekenyé község határtagositása ügyében a kihásítási mérnöki munkálatok hitelesítésére határnapul 1900. évi október 8-ik napjának d. e. 9 órája Tekenyé községbe a községbíró házához kitzetvén: a netalán távollevők vagy ismeretlen tartózkodásu érdekeltek figyelmzettetnek, hogy érdekeik kellő képviseltetéséről gondoskodjanak; mivel elmaradásuk az eljárást megakadályozni nem fogja.

A távollevő és ismeretlen tartózkodásu érdekeltek képvisletére Boschán Gyula zala-egerszegi ügyvéd neveztetett ki.

Kir. törvényszék Zala-Egerszegen, 1900. évi szeptember hó 14-én.

Dr. Fritz József
kiküldött kir. tszéki bíró.

Mellék kereset.

Bármely foglalkozásu személyek

sok pénzt

kereshetnek költség és rizikó nélkül, ha egy ügynökséget hajlandók átvenni.

Ajánlatok F. D. 100 alatt Leipzig-Lindenau.

Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztítására ajánlom az általam készített és már eddig is sok előkelő uradalmakban, nagyobb gazdaságokban, ugyszinté több községekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

labdacs alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1-2 kilo elegendőnek bizonyult, 100 kubo ára 90 kor., 8t kilós láda 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN
gyógyszerész

Pécsset, (Baranyamegye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt kérek mellékelni.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi csadád titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyülése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszalgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói ut. 88. II. 25.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ALDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÁB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

MAR CZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggéppel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal 50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet czélja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásműveléssel a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy europai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemkekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfinnyesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben
famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.
Egy-egy kötet ára rendkívül díszes felbőr-kötésben, hórhattal és vászontáblával
8 frt.
Minden négy lóban, egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is
240 füzett n.
Több füzett semmikép sem lesz.
Hetenkint egy füzett fog közrebocsáttatni.
Egy-egy füzett ára
30 kr.
A füzetes kiadáshoz díszes be-kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

- a) Füzetes kiadásban hetenkinti 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárusnál.
- b) Kötésben kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával
 - a) kötetenkinti utánvétellel bérmentve,
 - b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy a füzett kiadókhoz intézendők.

Tájékoztató képes prospektust

mutatványfüzetet ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

BREISACH SAMUEL zala-egerszegi könyvkereskedőnél,
mint a kiadók megbizottjánál,
Marczali „Nagy Képes Világtörténet“-e
ugyanazon feltételek mellett rendelhető meg,
mint a kiadónál.

VÁGÓ JÁNOS

ZALA-EGERSZEGEN.
(MEGYEHÁZTÉR.)

KÖNYVNYOMDA,
NYOMTATVÁNYOK

és
KÉSZ ÜZLETI
KÖNYVEK RAKTÁRA,
KÖNYV, PAPIR ÉS
ZENEMŰ KERESKEDÉS.

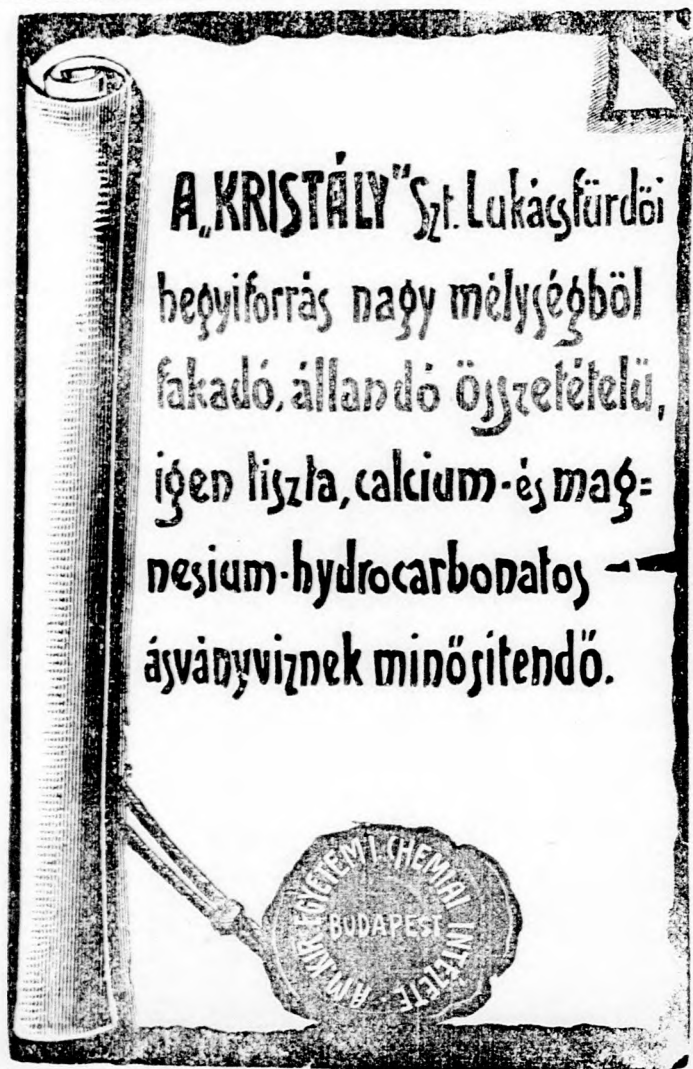
OLCSÓ ÁRAK,
GYORS ÉS PONTOS
KISZOLGÁLÁS.

Mindenütt kapható.

Szaga's
Kalodonit

Elismert legjobb fogtisztítószer.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tisztá, calcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatoy
ásványviznek minőjitendő.

Mincs többé buzaüszög
a Dupuy Numa és Társa-féle

Magcsávázó

használatát mellett.

Már 18 éve a legnagyobb sikerrel
alkalmazzák a buza, kukorica és egyéb
gabona üszög ellen.

Egy csomag két metermázsa vető-
maghoz 25 krajcár, egy metermázsa
vetőmaghoz 16 krajcár.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Bécs, VII. Windmühlgasse 33.

Dupuy Numa és Tsa.

Kapható Zala-Egerszegen: **Hu-
binszky Adolf és Gyarmati
Vilmos** kereskedésében.

Főelv: Pontos és szolid kiszolgálás.

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy az
őszi idényre a legújabb
ruhakelmék, selymek, pargetok,
valamint

szepességi fehérneműek

dus választékban raktárra érkeztek s módunkban áll előnyös bevásárlásunk foly-
tán az összes cikket a legjutányosabb árak mellett árusítani.

Számos látogatásért esd

Reisinger és Eisner
divatárraktára Z.-Egerszegen.

Főelv: Pontos és szolid kiszolgálás.

SZIVATTYUK MÉRLEGEK

minden neme, házi, mezőgazdasági, épít-
kezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb
gummi- és kender tömlők.

Mindenféle csövek.

Legújabb javított rendszerű tize-
deses futósúlyú mérlegek fából
és vasból, kereskedelmi, gyári,
mezőgazdasági, ipari és házi
célokra.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

W. GARVENS, Bécs

Schwarzen-
bergstrasse 6.

I. Wallfisch
gasse No.

Kapható gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kútfuróvállalatoknál stb.
Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegét.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Olasz szab. 51582/17. Spanyol szab. 24198. Belga szab. 142447. Portugál szab. 3 096.

Legrégibb gazdasági gépgyár

alapított 1845-ben a

Stádel Károly örökösei

kir. orsz. szabadalmazott
mezőgazdasági gép és eszköz gyára, vas- és fémöntője

Győrött, Városház u. 32-34.

Ajánlja minden rendű gazdasági gépjait és eszközeit, kitűnő konstrukcióban, legjobb
anyagból, igen szolid munkával, jutányos árak mellett.

Továbbá a gyár kizárólagos szabadalmát képező találmányait, a minő a

tolattyu rendszeres sorbavetőgépe:

a „Győri Drill“

mely Ausztria és Magyarországhban szabadal-
mazva — valóságos reformot képez a sorba-
vető gépek között. A — »Győri Drill«
a **legegyszerűbb és legkönnyebb**
vetőgép — váltókerekkel és láda meg-
döntő csavar nélkül, minden magot partnak
vagy völgynek egyformán vet, a földben
kifogástalanul rakja, a **vetőmagot soha-
sem zuzza meg, a magmennyiség egy
óramutatóval pillanat alatt szabályozható**
munka közben is. — Egyszerű megtekintés
elegendő szembetűnő előnyeinek felisme-
résére.

Továbbá ajánlja az **összes államok-
ban szabadalmazott**

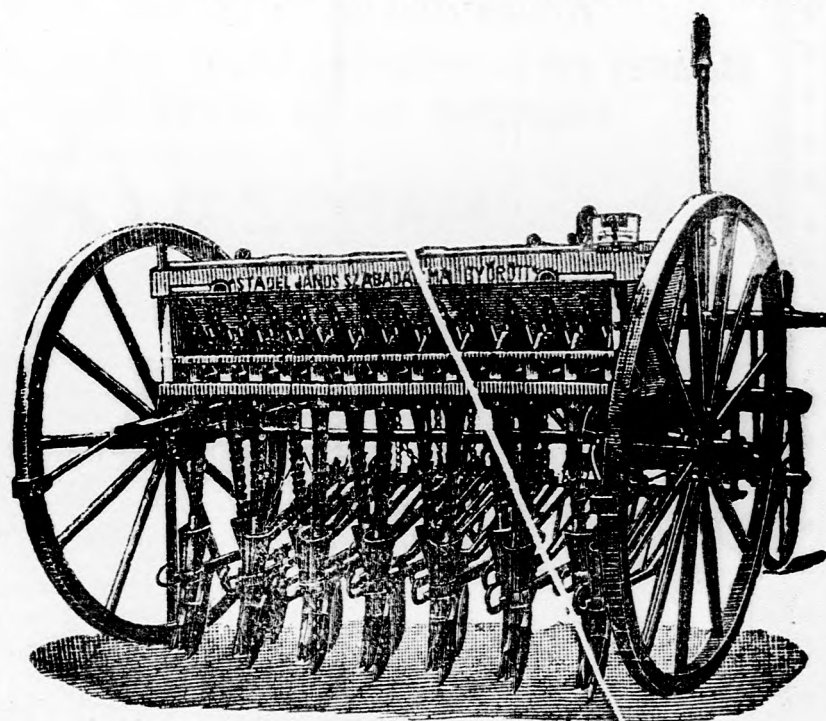
Stádel-Torkos-féle földmérő talyigát,

mely egy gazdaságban sem nélkülözhető — a mérő-
láncsal szemben összehasonlíthatlan előnyt
nyújt biztos, gyors és olcsó munkájával.

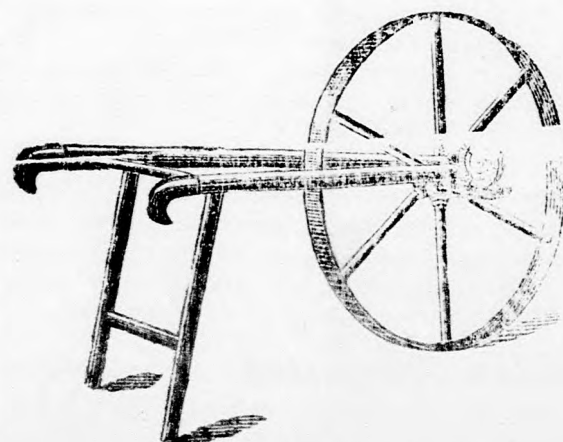
A számos kitüntetést és elismerő nyilatkozatokat
készséggel mutatja be és magyarázó képes árjegyzéket
ingyen és bérmentve küld, valamint minden kérdezőskö-
désre készséggel válaszol a gyár **Győrben**, vagy a
tulajdonosa

Stádel János

földbirtokos Zala-Tárnokon

Győri Drill.

földmérő talyiga.

Amerikai szabadalom 718.814. Britt-India szabadalom 2.290.